

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/92/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817210615
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Veščičíková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7817210615.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Veščičíkovej a členiek senátu JUDr. Viery Bodnárovej a JUDr. Dany Popovičovej v spore žalobkyne J. P., nar. XX.XX.XXXX, Rožňava, Z. XX, zast. Mgr. Ivicou Štiglitz, advokátkou, Advokátska kancelária, Rožňava, Šafárikova 8, IČO: 42 324 017, proti žalovanej McGrath & Arthur, s.r.o., Bratislava, Partizánska 2, IČO: 35 962 836, zast. Advokátska kancelária Tomáš Petko, s.r.o., Bratislava, Drotárska cesta 7, IČO: 50 218 107, o vydanie bezdôvodného obohatenia 2.237,76 eur istiny s prísl., o odvolaní žalobkyne a žalovanej proti rozsudku 6Csp/220/2017 - 197 z 06.12.2018 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozsudkom I. Žalobu žalobkyne zamietol a II. nepriznal stranám sporu náhradu trov konania.

2. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 726,07 eur a úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne z dlžnej sumy odo dňa doručenia žaloby žalovanej do zaplatenia, poplatku a náhrady trov konania a to z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, na tom skutkovom a právnom základe, že uzavrela s právnym predchodcom žalovanej - spoločnosťou GE Money, a.s. Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX dňa 09.09.2008, na základe ktorej si požičala 3.319,39 eur, ktorú sumu sa zaviazala zaplatiť s úrokom a poistením v 72 mesačných splátkach po 77,04 eur. Spoločnosť GE Money, a.s. postúpila svoju pohľadávku na základe zmluvy o postúpení na žalovanú. Z potvrdenia o zrážkach zo mzdy od zamestnávateľa žalobkyne Q. J., I..J.. Ž. z 24.03.2015 vyplýva, že žalobkyňa bola na základe predmetnej zmluvy zrazená za obdobie od 19.08.2011 do 31.08.2013 suma 1.157,92 eur a za obdobie od 04.10.2013 do 31.12.2014 suma 1.379,48 eur. Z potvrdenia o zrážkach zo mzdy od zamestnávateľa žalobkyne B. E., J..S..Z.. z 30.11.2017 vyplýva, že žalobkyňa bola za obdobie od mesiaca máj 2016 do mesiaca október 2017 zrazená suma 447,24 eur a teda spolu na predmetnú zmluvu o úvere bolo zrazených zo mzdy 2.984,64 eur. Z predložených poštových poukážok a potvrdení o vkladoch do banky vyplýva, že žalobkyňa tiež uhradila na predmetnú úverovú zmluvu sumu 1.060,82 eur. Celkovo teda žalobkyňa v súvislosti s predmetnou úverovou zmluvou uhradila sumu 4.045,46 eur. Zároveň mala v Slovenskej sporiteľni, a.s. zriadený aj trvalý príkaz na uhrádzanie splátok predmetnej zmluvy o úvere od 02.10.2008 na sumu 77,04 eur a od 01.12.2010 na sumu 122,00 eur, čo znamená že celková uhradená suma je ešte vyššia. Poukázala na to, že úverová zmluva je spotrebiteľského charakteru, kde však žalovaná porušila ust. zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere a to neuviedla podstatné náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j), k), n), p), q), r), s), čo v súlade s § 4 ods. 3 má za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa tak bola povinná zaplatiť žalovanej len skutočne požičanú sumu vo výške 3.319,39 eur, pričom táto uhradila sumu 4.045,46 Eur. Žalovaná tak získala majetkový prospech bez právneho dôvodu a bezdôvodne sa obohatila o sumu

726,07 eur na úkor žalobkyne. Žalobkyňa 07.02.2018 doručila súdu opravu žalobného petitu a to z dôvodu doručenia nového dôkazu, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa uhradila žalovanej celý dlh z úverovej zmluvy a teda nad rámec istiny poskytnutého úveru preplatila sumu 2.227,71 eur, preto navrhla, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť jej sumu 2.227,71 eur s prísl. Žalovaná namietala jednak pasívnu vecnú legitimitáciu, mala za to, že nie je pasívne vecne legitimovaná v tomto konaní, nakoľko nebola účastníkom zmluvného vzťahu a jednak namietala premlčanie pohľadávky voči celému uplatnenému nároku. Mala za to, že premlčacia doba uplynula najneskôr 13.12.2015, že uplatnený nárok je v celom rozsahu premlčaný. Súd uznesením pripustil zmenu petitu žaloby ohľadom výšky bezdôvodného obohatenia a to na sumu 2.237,76 eur. Zo Zmluvy o úvere a ďalších úverových produktoch zo dňa 09.09.2008 mu vyplynulo, že bola uzavretá medzi GE Money a.s. a žalobkyňou, že žalobkyňi bol poskytnutý úver vo výške 3.319,39 eur. Výška mesačnej splátky bola určená sumou 77,04 Eur, pričom suma 2,99 eur bola určená na poistné (súbor poistenia A). Počet splátok bol 72, dátum prvej splátky 09.10.2008 vždy k 9. dňu v mesiaci. Celková výška úveru bola 5.547,10 eur, RPMN vo výške 18,52 %. Z Identifikácie transakcií predloženej žalovanou mu vyplynulo, že žalobkyňa splátkami a zrážkami zo mzdy v období od 15.10.2008 do 19.10.2017 uhradila celkovú sumu 5.556,42 eur. Z Potvrdenia o zrážkach zo mzdy z 24.03.2015 mu vyplynulo, že zamestnávateľ žalobkyne, spoločnosť Q. J., I..J.. uhradila spoločnosti GE Money, a.s. na základe Dohody o zrážkach zo mzdy za obdobie od 19.08.2011 do 31.08.2013 celkovú sumu 1.157,91 eur a žalovanej za obdobie od 04.10.2013 do 31.12.2014 celkovú sumu 1.379,48 eur. Z Potvrdenia o zrážkach zo mzdy z 30.11.2017 mu vyplynulo, že zamestnávateľ žalobkyne, spoločnosť B. E., J.S.Z. uhradila žalovanej na základe Dohody o zrážkach zo mzdy za obdobie od 5/2016 do 12/2016 celkom sumu 447,24 eur. Z Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej podľa § 524 a nasl. Obč. zák. medzi spoločnosťou GE Money, a.s. ako postupcom a žalovanou ako postupníkom mu vyplynulo, že došlo k postúpeniu pohľadávok v stanovenej nominálnej hodnote na postupníka. Pohľadávky mali byť špecifikované v Prílohe 1, ktorá súdu nebola predložená. Súd sa oboznámil aj s Podacími lístkami, Prevodnými príkazmi, Trvalými prevodnými príkazmi na úhradu, s Oznámením o postúpení pohľadávky z 27.09.2013 a Potvrdením o uhradení dlhu. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobkyne nie je dôvodná, a preto ju zamietol. Vychádzajúc z § 451 ods. 1 a 2, § 456 prvej vety, § 100 ods. 1 až 3, § 107 ods. 1 až 3 Obč. zák., urobil záver, že je nesporné, že žalobkyňa a spoločnosť GE Money, a.s. uzavreli 09.09.2008 Zmluvu o úvere a ďalších úverových produktoch č. XXXXXXXXX, na základe ktorej predmetná spoločnosť poskytla žalobkyňi úver vo výške 3.319,39 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť v 72 mesačných splátkach po 77,04 eur, do celkovej výšky 5.547,10 eur. Žalobkyňa uhradila splátkami a zrážkami zo mzdy v období od 15.10.2008 do 19.10.2017 a uhradila celkovo sumu 5.556,42 eur (spoločnosti v GE Money, a.s. do 12.09.2013 uhradila 3.706,94 eur a žalovanej od 12.09.2013 sumu vo výške 1.849,48 eur). Žalovaná namietla pasívnu vecnú legitimitáciu v konaní vzhľadom k tomu, že nie je zmluvnou stranou Zmluvy o úvere. Uviedla, že vzťah zo zmluvy vznikol medzi žalobkyňou a spoločnosťou GE Money, a.s., ktorý je nezávislý od zmluvného vzťahu zo zmluvy o postúpení pohľadávky. Žalovanej tak nemohli vzniknúť žiadne hmotnoprávne práva a povinnosti z tejto zmluvy, keďže ju neuzavrela a v čase uzatvorenia o nej ani nemala vedomosť. Súd sa v prvom rade zaoberal námietkou vecnej pasívnej legitimitácie vznesenej žalovanou. Žalobkyňa v konaní tvrdila, že na jej úkor sa mala obohatiť žalovaná, pretože jej plnila bez právneho dôvodu. Súd z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaná je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, pretože žalobkyňa plnila žalovanú sumu na účet žalovanej, minimálne vo výške 1.849,48 eur, čo predstavuje celú pôvodnú žalobou žalovanú sumu bezdôvodného obohatenia. Uvedené mu bolo preukázané listinnými dôkazmi a to prehľadom splácania žalobkyňou, ktorý predložila samotná žalovaná. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe vzniesla aj námietku premlčania na vydanie bezdôvodného obohatenia. Uvedená zmluva bola uzavretá za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a preto sa na ňu vzťahuje, keďže ju uzatvorila žalobkyňa ako spotrebiteľka, ktorá nekonala v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Konštatoval, že v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/, h/ zákona č. 258/2001 Z.z. podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol okrem všeobecných náležitostí aj údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ako aj ročná úroková sadzba, a ak neboli uvedené, spotrebiteľský úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. Poukázal na to, že v zmluve o úvere absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru ako aj údaj ročnej úrokovej sadzby, a preto sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Na základe toho žalobkyňa zo zmluvy o úvere poskytla žalovanej (vrátane sumy poskytnutej spoločnosti GE Money, a.s.) o 2.237,03 eur viac. Z vykonaného dokazovania tak bolo preukázané, že žalovaná získala majetkový prospech plnením bez právneho dôvodu. Urobil záver, že vzhľadom na vznesenú námietku premlčania uplatňovaný nárok bol premlčaný tak v subjektívnej 2-ročnej premlčacej dobe, ako aj v objektívnej 3-ročnej premlčacej dobe v zmysle § 107 ods. 1, 2 Obč.

zák. Poukázal na to, že v súdnej veci viazať začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby od dňa, kedy sa žalobkyňa od svojej právnej zástupkyne dozvedela o tom, že žalovaná sa mala na jej úkor obohatiť, aj za situácie, že v osobe žalobkyne nejde o právne znalú osobu, je neprimeranou ochranou práva, vybočujúcou z účelu a právneho významu ustanovenia § 107 ods. 1 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>. Informovanie klienta advokátom v rámci právnej porady o existencii/neexistencii porušenia práva je bezpochyby momentom, kedy sa oprávnená dozvedela, ako takýto jej nárok, vyplývajúci z existujúcich skutkových okolností, možno „právne kvalifikovať“, čo nie je pri posudzovaní okamihu začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Okolnosti, za ktorých sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov sú uvedené priamo v zákone (vo vzťahu k prejednávanému prípadu Zákon č. 258/2001 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/>> Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Poukázal na to, že vedomosť žalobkyne ako spotrebiteľa o bezúročnosti a bezpoplatkovosti jej úveru je potrebné preto spájať s touto skutočnosťou, t.j. vedomosťou o existencii cit. zák., že nemožno z tohto dôvodu začiatok plynutia subjektívnej 2-ročnej premlčacej doby viazať k dátumu prvej porady s právnou zástupkyňou a takéto tvrdenia žalobkyne nie je presvedčivé. Žalobkyňa očividne iný dôvod na poradu s advokátom nemala, než ten, pre ktorý podávala žalobu. (rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 7Co/302/2016.). Podľa názoru súdu, subjektívna 2-ročná premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia začala žalobkyňi plynúť po zaplatení splátky vo výške 20,00 eur dňa 14.01.2013, kedy žalobkyňa reálne splatila požičané finančné prostriedky podľa zmluvy o úvere a zaplatila finančné prostriedky navyše, na ktoré žalovanej nevznikol právny nárok, v rovnakom termíne začala plynúť aj objektívna 3 - ročná premlčacia doba a to okamihom získania bezdôvodného obohatenia žalovanou. Z uvedeného mal za zrejmé, že v čase podania žaloby, t.j. 13.12.2017 bol už nárok žalobkyne premlčaný v 2-ročnej subjektívnej ako aj 3 - ročnej objektívnej premlčacej lehote, že na dôvodne vznesenú námietku premlčania je súd povinný prihliadnuť a premlčaný nárok nemôže priznať. Výrok o náhrade trov konania oprel o § 255 ods. 1 a § 257 C.s.p. Úspešnou stranou sporu v konaní bola žalovaná, ktorá by mala nárok na náhradu trov konania voči neúspešnej žalobkyňi. Súd aplikoval § 257 C.s.p. a úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu existujúcich okolností danej veci a to, že žalobkyňa ako zmluvná strana Zmluvy o úvere a ďalších úverových produktoch z 09.09.2008 je v danom konaní jednoznačne spotrebiteľkou, ktorá sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia v tomto konaní, pričom medzi stranami sporu nebola sporná výška ňou uhradenej sumy, ani skutočnosť že splátky boli žalobkyňou splácané pravidelne. Súd navyše konštatoval, že z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovaná získala majetkový prospech plnením bez právneho dôvodu, avšak žalovaná úspešne uplatnila námietku premlčania, preto nie je možné jednoznačne pričítať zavinenie za iniciovanie súdneho konania len žalobkyňi a zaviazat ju na náhradu trov konania, by nebolo v súlade so zásadou spravodlivého súdneho procesu.

3. Proti rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa a žalovaná.

4. Žalobkyňa v odvolaní uplatnila odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. t.j., že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

5. V odvolaní poukázala na skutkové a právne dôvody podanej žaloby a v zmysle jej návrhu na zmenu žaloby. Nesúhlasila s názorom súdu o premlčaní jej nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Zastávala názor, že súd nesprávne právne posúdil začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na jej strane. Citujúc znenie § 107 ods. 1 Obč. zák., nesprávnosť posúdenia plynutia subjektívnej premlčacej doby súdom prvej inštancie v prejednávanom prípade videla v tom, že pri pripustení tohto výkladu (ako súd uviedol na str. 8 bod 29 odôvodnenia) „2-ročná subjektívna premlčacia doba začala žalobkyňi plynúť momentom, keď zaplatila splátku vo výške 20,- eur 14.01.2013 úveru...“, takým výkladom súd prezumoval znalosť skutkových okolností na strane spotrebiteľa („keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil“) a teda, že posúdenie skutkových okolností stačí obmedziť na: zistenie vedomosti spotrebiteľa o tom, že uzatvoril zmluvu o úvere; zistenie vedomosti spotrebiteľa o tom, že plnil podľa uzatvorenej zmluvy o úvere na účet veriteľa splátky úveru. Na základe uvedeného, bez posúdenia alebo skúmania akejkoľvek ďalšej skutočnosti, by podľa osvojeného výkladu súdu prvej inštancie malo byť vždy automaticky konštatované, že oprávnený (spotrebiteľ) poznal všetky dôležité skutkové okolnosti (zmluvu o úvere a jej obsah, plnenie v podobe

splátok úveru a obohatený subjekt). A teda zároveň, ak by časť splátok uhrádzaných spotrebiteľom podľa zmluvy o úvere bolo možné právne kvalifikovať ako bezdôvodné obohatenie, potom spotrebiteľ o tomto obohatení podľa opačného výkladu musel získať vedomosť momentom úhrady každej jednotlivej splátky zo zmluvy o úvere (samozrejme s automatickým predpokladom, že spotrebiteľ rovnako vedel určiť, a teda mal vedomosť o tom, ktorá časť z uhrádzaných splátok už predstavuje bezdôvodné obohatenie). Avšak ani prípadná vedomosť o vyššie uvedených skutkových okolnostiach a nepriame odvodzovanie predpokladov o vedomosti spotrebiteľa o bezdôvodnom obohatení z týchto okolností sama o sebe ešte jednoznačne nie je schopná odstrániť nedostatok skutočnej vedomosti spotrebiteľa o bezdôvodnom obohatení. Poukázala na to, že v reálnom živote bežný spotrebiteľ má vedomosť len o tom, že uzatvoril zmluvu o úvere s poskytovateľom úveru a že na jeho účet má splácať jednotlivé splátky podľa zmluvy, inak bude postihnutý sankciami. Zastávala názor, že pre posúdenie existencie skutočnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení na strane spotrebiteľa ako slabšej strany sporu je potrebné skúmať individuálny moment skutočnosti, kedy sa dozvie o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na jeho úkor. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je viazaný na skutočnú vedomosť žalobcu (spotrebiteľa) o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa na jeho úkor obohatila. Slová „keď sa oprávnený dozvie“ je potrebné vykladať v tom zmysle, že oprávnená osoba musí nadobudnúť vedomosť o skutočnostiach uvedených v § 107 ods. 1 Obč. zák. Nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť alebo že by sa to mohla dozvedieť alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Uvedený základný predpoklad je potvrdený v desiatkach rozhodnutí súdov, vrátane rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho súdu ČR (napr. NS SR pod sp. zn. 2 Cz 35/77 v spojení s uznesením ÚS SR pod sp. zn. III. ÚS 413/2013, NS ČR pod sp. zn. 30 Cdo 4366/2007, NS SR pod sp. zn. 5 Cdo 121/2009, NS ČR pod sp. zn. 33 Odo 477/2001). Rozsah požadovanej skutočnej vedomosti vyplýva priamo z právnej úpravy a predpokladá vedomosť o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a vedomosť o subjekte, ktorý sa obohatil. Ak má byť dodržaný výklad posúdenia vedomosti o bezdôvodnom obohatení, ako ho opakovane konštatujú Najvyšší súd SR a Najvyšší súd ČR (t.j. požiadavka skutočnej, nie len predpokladanej alebo možnej vedomosti oprávneného subjektu), potom môže zároveň tvrdiť, že ak spotrebiteľ mal získať skutočnú (nie len predpokladanú) vedomosť o bezdôvodnom obohatení, musel poznať nasledovné skutočnosti: existencia (uzatvorenie) zmluvy; rozsah povinností vyplývajúcich mu zo zmluvy (obsah zmluvy) a samotné plnenie zo zmluvy. Pre účely zjednodušenia tohto článku predpokladala, že spotrebiteľ mal skutočnú vedomosť o týchto skutočnostiach, skutočnosť, že na konkrétnu zmluvu o úvere sa vzťahuje zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti; Ani samotná vedomosť o uvedených skutočnostiach by ešte sama o sebe neznamenala aj skutočnú vedomosť spotrebiteľa o tom, že vzniklo bezdôvodné obohatenie. Na to, aby bezdôvodné obohatenie vzniklo je totiž zo zákona potrebné, aby sa uplatnila fikcia bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru a na uplatnenie tejto fikcie je zase potrebné, aby boli splnené predpoklady presne špecifikované v zákone o spotrebiteľských úveroch. Na to, aby sa spotrebiteľ skutočne dozvedel o bezdôvodnom obohatení, musel by skutočne vedieť, že na zmluvu o úvere sa vzťahuje fikcia bezúročnosti a bez poplatkovosti vyplývajúca zo zákona. Tvrdila, že dôvodom prečo v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere prichádza k bezdôvodnému obohateniu na strane poskytovateľa úveru je práve a výlučne to, že zákon o spotrebiteľských úveroch upravuje v presne špecifikovaných prípadoch fikciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Teda bez toho, aby ktokoľvek (či už spotrebiteľ alebo hoci aj sudca súdu SR) vedel, že na zmluvu o úvere sa vzťahuje táto fikcia, by nebolo možné v žiadnom prípade hovoriť o skutočnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení (vedomosť by mohla byť len prezumovaná). V prípade, ak spotrebiteľ (alebo ktokoľvek iný, vrátane sudcu súdu SR) informáciu o uplatnení fikcie bezúročnosti a bez poplatkovosti na zmluvu o úvere nemá, potom sa jeho skutočná vedomosť obmedzuje na vedomosť o existencii zmluvy o úvere, v ktorej boli dohodnuté zmluvné podmienky, ktoré by mali byť dodržiavané - t.j. najmä plniť splátky v presne určenej výške a lehotách na účet veriteľa. Pri subjektívnej premlčacej dobe je vždy nevyhnutné skúmať subjektívny moment, ako to zdôrazňujú takmer všetky rozhodnutia súdov najvyššieho stupňa. V žiadnom prípade nejde o pokus o automatizáciu posúdenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, ako je to prezentované pri spotrebiteľských vzťahoch najmä zo strany poskytovateľov úverov a následne bez ďalšieho aj nesprávne prevzaté v danej veci súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie dokonca posúdil vedomosť žalobcu ako spotrebiteľa o bezúročnosti a bezpoplatkovosti jej úveru s existenciou zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a začiatok plynutia zákona (str. 8 bod 28. odôvodnenia). Vytýkala súdu, že ak vyvodil uvedený záver, na jeho podporu nevykonal dokazovanie jej výsluchom a nezistil, či vie o tom, že existuje cit. zák. č. 258/2001 Z. z. a či vie o obsahu uvedeného zákona, príp., či vie a pozná právne inštitúty (napr. bezdôvodné obohatenie). Tvrdenie, že právna kvalifikácia nie je podstatná, žiadnym spôsobom nepopiera zásadu nevyhnutnej existencie skutočnej vedomosti oprávneného subjektu o

bezdôvodnom obohatení, ale sa uplatní len ako podporné výkladové pravidlo. Zdôraznila, že v rámci spotrebiteľských vzťahov sa niektoré právne zásady uplatňujú odlišným spôsobom, ktoré nesú najvyšší stupeň právnej ochrany na strane spotrebiteľa. Nesúhlasila so záverom súdu, že spotrebiteľ - žalobkyňa mala poznať zákon (neznalosť zákona neospravedlňuje) a poznať ho tak, že vie, kedy a ako dôjde k bezdôvodnému obohateniu a aké zákony existujú na ochranu jej finančných nárokov a zároveň za začiatok plynutia subjektívnej doby na strane spotrebiteľa považovať vedomosť o existencii určitého zákona. Takýto postup pri spotrebiteľských veciach nie je možné použiť, keďže bol prekonaný v rámci rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít. Poukázala na ustálený názor Najvyššieho súdu SR a ústavného súdu SR, ktorý bol vyslovený v mnohých rozhodnutiach, na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6MCdo/9/2012, sp.zn. 1MCdo/8/2008. Navrhla rozhodnutie zmeniť alebo zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie).

6. Žalovaná podala odvolanie voči výroku o trovách konania, ktorým súd nepriznal stranám sporu náhradu trov konania, vychádzajúc z § 257 C.s.p. (dôvody hodné osobitného zreteľa).

7. V odvolaní, okrem iného, namietala, že dôvody hodné osobitného zreteľa musí súd riadne skúmať. Mala za to, že v tomto konaní neboli naplnené základné zásady a princípy pri rozhodovaní o nároku trov konania, keďže v napádanom rozsudku úplne absentuje akékoľvek skúmanie dôvodov hodných osobitného zreteľa zo strany súdu a jednoduché konštatovanie uvedené v bode 32. odôvodnenia rozsudku, ako odôvodnenie nijako neobstojí, keďže žalobkyňa nepredložila žiadne dôkazy na to, aby súd rozhodol uvedeným spôsobom, že rozsudok nie je riadne odôvodnený a pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania rozhodoval svojvoľne. Navrhla rozsudok vo výroku II. o trovách konania zmeniť a priznať jej voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % a náhradu trov odvolacieho konania.

8. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 C.s.p. a rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. c/ a § 391 C.s.p.

9. Odvolacie dôvody uvádzané žalobkyňou v odvolaní sú opodstatnené z hľadiska odvolacieho dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.

10. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu uvedenému v § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. možno uviesť, že súd dospel k záveru, podľa ktorého dvojročná premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia začala žalobkyni plynúť po zosplatnení splátky vo výške 20,- eur dňa 14.01.2013, kedy žalobkyňa reálne splatila požičané finančné prostriedky podľa zmluvy o úvere a zaplatila finančné prostriedky navyše, na ktoré žalovanej nevznikol právny nárok, ktoré oprel aj o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/67/2011. Vo veci vykonal dokazovanie, ktoré aj uviedol v odôvodnení rozsudku, t.j., ako dochádzalo k uhrádzaniu jednotlivých splátok úveru žalobkyňou, avšak tieto jednotlivé splátky, ktoré uhrádzala z časového hľadiska, kedy tieto úhrady boli vykonané pri posúdení námietky premlčania nebral do úvahy a urobil záver, že došlo k premlčaniu nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia, bez toho, aby vzal na zreteľ tú skutočnosť, ako boli jednotlivé splátky úveru žalobkyňou uhrádzané z titulu zmluvy o poskytnutí úveru. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že zamestnávateľ žalobkyni v zmysle potvrdenia o zrážkach zo mzdy zrazil žalovanej na základe dohody o zrážkach zo mzdy napr. za obdobie od 5/2016 do 12/2016 celkovú sumu 447,24 eur.

11. Súd vec nesprávne posúdil vznesenú námietku premlčania pri výklade § 107 ods. 1 a 2 Obč. zák., v dôsledku čoho nevykonal dôkazy potrebné na riadne zistenie skutkového stavu. Súd pritom správne poukázal na rozhodnutie NS SR 1Cdo/67/2011, z odôvodnenia ktorého citoval a vyslovil jeho závery,

že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty objektivizuje vedomosť o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodíť bezdôvodné obohatenie. Možno sa stotožniť s jeho záverom, že to, kedy žalobca tvrdí, že si vec nechal právne posúdiť, v zmysle cit. judikatúry nemôže byť relevantné, pretože žalovaný v takom prípade nemá žiadnu obranu a začiatok plynutia premlčacej lehoty by závisel iba od tvrdenia žalobcu. Avšak napokon pri posudzovaní vznesenej námietky premlčania mal súd za rozhodné skutkové okolnosti týkajúce sa nedostatku zmluvy, ktoré boli žalobkyni známe už dňom ich uzavretia. V prejednávanom spore pre posúdenie včasnosti uplatneného nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu vznesenej námietky premlčania bolo potrebné zistiť, kedy sa žalobkyňa dozvedela, t.j. kedy nadobudla vedomosť o obsahu bezdôvodného obohatenia a osobe obohateného, t.j. kedy sa oprávnený dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, t.j. kedy získal znalosť o tých skutkových okolnostiach, z ktorých je možné vyvodíť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie, kedy došlo zo strany žalobkyne k úhrade tej ktorej sumy, ktorá predstavuje rozdiel medzi sumou, na ktorú vzniklo žalovanej právo z titulu poskytnutého úveru a sumou, ktorú žalobkyňa preplatila, keďže v tento deň mala žalobkyňa vedomosť o tom komu plnila a v akom rozsahu a to bez ohľadu na to, či mala právne znalosti o kvalifikácii svojho nároku. V prejednávanom spore je rozhodné, kedy došlo k faktickému plneniu zo strany žalobkyne žalovanej z titulu plnenia bezdôvodného obohatenia. Uvedené skutočnosti súd síce zisťoval, ale nebral ich do úvahy, nevyhodnotil ich a nevyvodil z toho príslušné právne závery. Z uvedeného dôvodu je záver súdu o premlčaní nároku (resp. časti nároku) žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia predčasný.

12. Podľa § 451 ods. 1, 2 Obč. zák. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (ods. 1). Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

13. Podľa § 107 ods. 1 Obč. zák. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

14. Podľa § 107 ods. 2 Obč. zák. najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

15. K otázke začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v sporoch o vydanie bezdôvodného obohatenia na základe žalôb podaných spotrebiteľmi sa vyjadril Najvyšší súd SR v rozhodnutí 3Cdo/169/2017 z 10.1.2018. V tomto rozhodnutí najvyšší súd odkázal na svoje rozhodnutie 1Cdo/67/2011, podľa ktorého právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodíť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, subjektívna (ako aj objektívna) premlčacia doba začala plynúť dňom poslednej uhradenej splátky, t.j. 17. apríla 2014, keďže v tento deň žalobkyňa mala vedomosť o tom komu plnila a v akom rozsahu, a to bez ohľadu na to, či mala znalosti o právnej kvalifikácii svojho nároku. Zmluvu uzavrela podľa zák. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, tento bol vyhlásený v Zbierke zákonov SR a dňom jeho uverejnenia platí domnienka, že sa stal známym pre každého, koho sa týka. Treba preto vychádzať z toho,

že žalobkyňa už v čase uzavretia zmluvy a počas trvania celého zmluvného vzťahu mala vedomosť o tom, kedy sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, keďže táto skutočnosť bola vo vyššie citovanom zákone vymedzená v § 11. To, kedy získala informácie o právnej stránke možnosti domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby relevantné.

16. Z uvedených dôvodov neostávalo odvolaciemu súdu iné, ako rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne posúdiť (ne)dôvodnosť žalobkyňou uplatneného nároku a vo veci rozhodnúť, vychádzajúc z právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v zrušujúcom uznesení a opätovne posúdiť námietku premlčania vznesenú žalovanou podľa § 107 ods. 1 Obč. zák. V novom rozhodnutí sa súd vysporiada aj so skutočnosťami uvedenými žalobkyňou v odvolaní.

18. Z dôvodu, že rozhodnutie vo veci samej bolo odvolacím súdom zrušené, vrátane rozhodnutia o trovách konania, odvolací súd sa nezaoberal odvolacími námietkami žalovanej vo vzťahu k výroku o trovách konania. Súd prvej inštancie opätovne rozhodne aj o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania, pričom sa v novom rozhodnutí vysporiada so skutočnosťami uvádzanými žalovanou v jej odvolaní.

19. Výsledok hlasovania - pomer hlasov : 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).